

Nr 4.

Ankom till riksdagens kansli den 5 mars 1946 kl. 5 em.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag angående ändring i lagen den 8 april 1927 (nr 85) om dödande av förkommen handling.

Genom en den 18 januari 1946 dagtecknad, till lagutskott hänvisad proposition, nr 31, vilken behandlats av första lagutskottet, har Kungl. Maj:t under återopande av propositionen bilagda, i statsrådet och lagrådet förda protokoll föreslagit riksdagen att antaga följande vid propositionen fogade förslag till

L a g

angående ändring i lagen den 8 april 1927 (nr 85) om dödande av förkommen handling.

Härigenom förordnas, att 2, 8, 9, 10 och 13 §§ lagen den 8 april 1927 om dödande av förkommen handling¹ skola erhålla ändrad lydelse på sätt nedan anges.

(Gällande lydelse)

2 §.

Ansökan om dödande av handling skall, skriftligen avfattad, ingivas till rätten i den ort, där förpliktelsen skall fullgöras, eller, om sådan ort ej är nämnd i handlingen, till den rätt, där den förpliktade är skyldig att svara i tvistemål, som angå gäld i allmänhet. Har på grund av handlingen inteckning meddelats *i fast egendom, skall* ansökningen *göras* hos den rätt, under vilken *egendomen* lyder. Är *handlingen intecknad i tomträtt eller vattenfallsrätt eller i fartyg, göres ansökningen hos vederbörande inteckningsdomstol.*

(Föreslagen lydelse)

2 §.

Ansökan om dödande av handling skall, skriftligen avfattad, ingivas till rätten i den ort, där förpliktelsen skall fullgöras, eller, om sådan ort ej är nämnd i handlingen, till den rätt, där den förpliktade är skyldig att svara i tvistemål, som angå gäld i allmänhet. Har på grund av handlingen inteckning meddelats, *göres* ansökningen, *då fråga är om handling, för vilken inteckning fastställts i fast egendom, tomträtt eller vattenfallsrätt eller i jordbruksinventarier,* hos den rätt, under vilken *fastigheten* lyder, och *eljest hos rätten i den ort, där vederbörande inskrivningsdomare är.*

¹ Senaste lydelse av 2 och 10 §§, se SFS 1934: 260; beträffande 8 § jfr SFS 1934: 254 och beträffande 13 § jfr SFS 1934: 260 och 1936: 95.

(Gällande lydelse)

Ansökan om — — — godsets bestämelseort.

Äro enligt — — — av dem.

8 §.

Innan fullföljd — — — hos gäldenären.

Finner rätten — — — rätten dödad.

9 §.

Varder handlingen — — — dödade svarar.

Var handlingen intecknad, har rättens ordförande att på begäran förse den nya handlingen med bevis att den medför den anteckningsrätt som tillkommit den dödade.

I fråga om växel, check och konossement gälla tillika vad därom är särskilt stadgat.

10 §.

Är handling, om vars dödande gjorts ansökning, intecknad i fast egendom, tomträtt eller vattenfallsrätt eller i fartyg, har rätten att föranstalta om att anteckning om ansökningen samt om rättens slutliga utslag i ärendet så snart ske kan göras i vederbörande fastighets- eller inteckningsbok.

(Föreslagen lydelse)

Ansökan om — — — godsets bestämelseort.

Äro enligt — — — av dem.

8 §.

Innan fullföljd — — — hos gäldenären.

Finner rätten — — — rätten dödad.

Beträffande intecknad handling skall beslutet tillika innehålla erinran, att det ej innebär dödande av anteckningen.

9 §.

Varder handlingen — — — dödade svarar.

Ny handling, som utfärdats i stället för dödad anteckningshandling, gälla ej såsom anteckningshandling förrän anteckning skett jämlikt 10 § andra stycket.

I fråga om växel och konossement gälla tillika vad därom är särskilt stadgat.

10 §.

Är handling, om vars dödande gjorts ansökning, intecknad, skall rätten underrätta vederbörande inskrivningsdomare om ansökningen, och hör denne att därom så snart ske kan å inskrivningsdag göra anteckning i fastighets- eller inteckningsboken. Vad nu sagts om ansökningen skall ock gälla rättens slutliga utslag i ärendet; dock må, då ansökningen avslagits, anteckning ej verkställas förrän utslaget vunnit laga kraft.

Sedan utslag, varigenom intecknad handling dödat, vunnit laga kraft, skall inskrivningsdomaren, på ansökan, å inskrivningsdag göra anteckning i fastighets- eller intecknings-

(Gällande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

boken, att ny handling, som utfärdats jämlikt 9 §, medför den inteckningsrätt som tillkommit den dödade. När ansökan göres, skall den nya handlingen vara åtföljd av avskrifter enligt vad beträffande ansökan om inteckning är stadgat.

13 §.

Hava tio år förflutit från det intecknad fordringshandling, om vilken det ej är känt var den finnes, blivit uppvisad för anteckning om innehav eller eljest företedd i inteckningsärende och vill den intecknade egendomens ägare äska att inteckningen, ehuru han ej kan förete handlingen, måtte dödas, göra ansökan därom hos *inteckningsdomstolen eller, där handlingen är intecknad i fast egendom eller i jordbruksinventarier, hos den rätt under vilken fastigheten lyder*. Sedan ansökningen, där så ske kan, genom sökandens försorg delgivits den senast antecknade innehavaren av handlingen, utfärde rätten offentlig stämning, som skall kungöras på sätt i 6 § sägs samt innehålla beskrivning av handlingen ävensom tillkännagivande att, om någon innehar handlingen eller har kännedom om att den finnes i behåll, han bör därom, vid äventyr att inteckningen eljest dödas, hos rätten eller domaren göra anmälan sist å dag som för ärendets fullföljande utsättes. Sådan dag må ej sättas tidigare än sex månader efter kungörelsens införande i allmänna tidningarna.

Fullföljes ej — — — ansökningen förfallen.

13 §.

Hava tio år förflutit från det intecknad fordringshandling, om vilken det ej är känt var den finnes, blivit uppvisad för anteckning om innehav eller eljest företedd i inteckningsärende och vill den intecknade egendomens ägare äska att inteckningen, ehuru han ej kan förete handlingen, måtte dödas, göra ansökan därom, *då fråga är om handling, för vilken inteckning fastställts i fast egendom, tomträtt eller vattenfallsrätt eller i jordbruksinventarier, hos den rätt, under vilken fastigheten lyder, och eljest hos rätten i den ort, där vederbörande inskrivningsdomare är*. Sedan ansökningen, där så ske kan, genom sökandens försorg delgivits den senast antecknade innehavaren av handlingen, utfärde rätten offentlig stämning, som skall kungöras på sätt i 6 § sägs samt innehålla beskrivning av handlingen ävensom tillkännagivande att, om någon innehar handlingen eller har kännedom om att den finnes i behåll, han bör därom, vid äventyr att inteckningen eljest dödas, hos rätten eller domaren göra anmälan sist å dag som för ärendets fullföljande utsättes. Sådan dag må ej sättas tidigare än sex månader efter kungörelsens införande i allmänna tidningarna.

Fullföljes ej — — — ansökningen förfallen.

(Gällande lydelse)

Finner rätten, vid prövning av ansökningsen, någon omständighet ej hava förekommit som utgör skälig anledning att låta in-teckningen fort-farande gälla, förordne rätten att in-teckningen må dödas utan handling-ens företeende.

Rätten har att föranstalta om att anteckning om ansökningsen samt om rättens slutliga utslag i ärendet så snart ske kan göres i fastighets- eller in-teckningsboken.

(Föreslagen lydelse)

Finner rätten, vid prövning av ansökningsen, någon omständighet ej hava förekommit som utgör skälig anledning att låta in-teckningen fort-farande gälla, förordne rätten att in-teckningen må, på därom hos veder-börande in-skrivningsdomare gjord ansökan, dödas utan handlingens fö-reteende.

Rätten skall underrätta in-skrivningsdomaren om ansökan som i första stycket sägs, och har denne att så snart ske kan å in-skrivningsdag göra anteckning därom i fastighets- eller in-teckningsboken. Vad nu sagts om ansökningsen skall ock gälla rät-tens slutliga utslag i ärendet; dock må, då ansökningsen avslagits, anteck-ning ej verkställas förrän utslaget vunnit laga kraft.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1946.

Har handling enligt 9 § andra styc-cket i dess hittillsvarande lydelse för-setts med bevis som där sägs, skall vad i nämnda lagrum enligt nya ly-delsen stadgas ej gälla. Det åligger in-skrivningsdomaren att, när handling-en hos honom företes, verkställa an-teckning som avses i 10 § andra styc-cket denna lag.

Enligt lagen den 8 april 1927 (nr 85) om dödande av förkommen handling må bland annat löpande skuldebrev, vare sig det är in-tecknat eller ej, samt in-tecknad förskrivning, som är ställd till viss man, dödas på begäran av den som förlorat handlingen, där det kan antagas att handlingen för-störts eller eljest förkommit (1 §). Ansökan om dödning av handling, som in-tecknats i fast egendom, skall göras hos den rätt, under vilken egendomen lyder. Är handlingen in-tecknad i tomträtt eller vattenfallsrätt eller i fartyg, skall ansökningsen göras hos vederbörande in-teckningsdomstol (2 §).

Har sökanden visat sannolika skäl, att handlingen för honom förstörts eller eljest förkommit, skall rätten förelägga honom att å viss rättegångs-

dag fullfölja ansökningen, varjämte rätten utfärdar offentlig stämning (6 §). Finner rätten, då ansökningen fullföljes, någon omständighet ej hava förekommit, som utvisar, att handlingen finnes i behåll, eller giver skälig anledning till antagande att så är fallet, skall handlingen genom beslut av rätten dödas (8 §).

Beträffande verkan av att handlingen dödates stadgas, att den omständigheten att den ej kan företes icke utgör hinder för sökanden att göra gällande den rätt som kunnat grundas på handlingen. Vidare åligger det den, som är förpliktad att fullgöra vad i handlingen blivit utfäst eller vars egendom på grund av inteckning eller eljest häftar för utfästelsen, att utfärda ny handling som svarar mot den dödade. Var handlingen intecknad, har rättens ordförande att på begäran förse den nya handlingen med bevis att den medför den inteckningsrätt som tillkommit den dödade (9 §). Är handling, om vars dödande gjorts ansökning, intecknad i fast egendom, tomträtt eller vattenfallsrätt eller i fartyg, har rätten att föranstalta om att anteckning om ansökningen samt om rättens slutliga utslag i ärendet så snart ske kan göres i vederbörande fastighets- eller inteckningsbok (10 §).

De nu angivna bestämmelserna avse dödande av fordringsbevis. I fråga om dödande av inteckning som kan ha meddelats på grund av handlingen gäller enligt 13 § i lagen, att om tio år förflutit från det handlingen blivit uppvisad för anteckning om innehav eller eljest företedd i inteckningsärende, ansökan om dödning må göras hos inteckningsdomstolen eller, där handlingen är intecknad i fast egendom eller i jordbruksinventarier, hos den rätt under vilken fastigheten lyder. Sedan offentlig stämning utfärdats, skall sökanden inom viss tid fullfölja ansökningen. Finner rätten, vid prövning av ansökningen, någon omständighet ej ha förekommit som utgör skälig anledning att låta inteckningen fortfarande gälla, skall rätten förordna, att inteckningen må dödas utan handlingens företeende. Rätten har att föranstalta om att anteckning om ansökningen samt om rättens slutliga utslag i ärendet så snart ske kan göres i fastighets- eller inteckningsboken.

Enligt *kungörelsen den 25 februari 1921 (nr 65) med vissa bestämmelser att iakttaga vid utfärdande av gravationsbevis rörande fast egendom, tomträtt eller vattenfallsrätt samt av äganderättsbevis och bevis om innehav av tomträtt eller vattenfallsrätt* skola i gravationsbevis anmärkas bland annat egendomen besvärande inteckningar med angivande av skedda förändringar (2 §). På grund härav läres i gravationsbevis skola redogöras jämväl för sådana anteckningar som skett jämlikt 10 eller 13 § lagen om dödande av förkommen handling.

I nyssnämnda kungörelse stadgas vidare (3 §), att gravationsbevis skall innehålla bland annat utgivningsdag för den handling, på vilken inteckning grundats, namnet å den till vilken handlingen är ställd samt utgivarens namn.

I en den 23 november 1942 dagtecknad skrivelse till Konungen har *riksdagens justitiombudsman* ifrågasatt, att i lagen om dödande av förkommen

handling skulle införas en bestämmelse av innehåll, att det skulle åligga rättens ordförande att, sedan han försett ny inteckningshandling med bevis att handlingen medförde den inteckningsrätt som tillkom den dödade, föranstalta om att anteckning därom så snart ske kunde gjordes i vederbörande fastighets- eller inteckningsbok.

Över justitieombudsmannens skrivelse ha, efter remiss, *ytttranden* avgivits av Stockholms rådhusrätt, rådhusrätten i Göteborg, inskrivningsdomaren i Södra Roslags domsaga, styrelserna i föreningen Sveriges häradshövdingar, föreningen Sveriges stadsdomare och svenska bankföreningen samt stads-hypoteksföreningarnas förtroenderåd. En redogörelse för innehållet i yttrandena har intagits å s. 9—10 i propositionen.

Vid remiss till lagrådet den 14 december 1945 av ett inom justitiedepartementet upprättat lagförslag i ämnet anförde *föredragande departementschefen, statsrådet Zetterberg*, följande:

»Såsom av den lämnade redogörelsen framgår skall enligt lagen om dödande av förkommen handling anteckning göras i vederbörande fastighets- eller inteckningsbok angående ansökning som avser handling, vilken är intecknad i fast egendom, tomträtt eller vattenfallsrätt eller i fartyg, samt om rättens slutliga utslag i sådant ärende. Sedan intecknad handling dödats, äger sökanden erhålla ny handling som svarar mot den dödade och som på begäran skall av rättens ordförande förses med bevis att den medför den inteckningsrätt som tillkommit den dödade. Att sådant bevis åsättes ny handling torde i allmänhet icke bli anmärkt i fastighets- eller inteckningsboken, eftersom någon skyldighet att göra anteckning därom ej finnes stadgad. Detta kan tydligen leda till allvarliga olägenheter. Bevis, att ny handling medför den inteckningsrätt som tillkommit den dödade, kan sålunda av misstag komma att utfärdas å flera handlingar. Att detta kan vålla rättsförlust, är uppenbart. Men även eljest kan frånvaron av anteckningsskyldighet medverka till uppkomsten av sådan förlust. Anteckningen om rättens beslut att intecknad handling dödats, vilken anteckning inflyter i gravationsbevis rörande den intecknade egendomen, synes nämligen kunna verka vilseledande, särskilt för icke rättsbildade personer. Handlingens dödande innebär ju icke att själva inteckningen dödats och, om anteckning saknas att ny handling satts i den dödades ställe, kan inteckningens fortbestånd lätt förbises vid bedömning av egendomens inteckningsbelastning. I enlighet med vad justitieombudsmannen förordat i sin i samtliga remissytttranden tillstyrkta framställning finner jag därför, att den berörda bristen i lagstiftningen bör avhjälpas.

Innan jag närmare ingår på frågan hur detta bör ske, vill jag beröra det i flera remissytttranden upptagna spörsmålet, huruvida icke befogenheten att teckna nämnda bevis på ny handling borde överflyttas från rättens ordförande till inskrivningsdomaren. När inskrivningsdomarna inrättades genom 1932 års lag med särskilda bestämmelser om handläggning av inskrivningsärenden, överfördes till deras ämbetsområde endast sådana inteckningsärenden som angingo inteckning i fast egendom eller i jordbruksinventarier. Nu-

mera handläggas emellertid av inskrivningsdomare även ärenden angående övriga former av inteckning. Meddelandet av bevis att en handling medför viss inteckningsrätt torde få anses vara en åtgärd som till sin natur är likartad med de egentliga inteckningsärendena och närmast är jämförlig med det utbyte av inteckningshandling som avses i 21 § inteckningsförordningen. Vidare kan erinras, att jämlikt föreskrift i 8 § stämpelförordningen inteckningskontrollstämpel skall anbringas på skuldebrev, som enligt 9 § i dödningslagen utfärdats i stället för dödad handling och förses med bevis om inteckningsrätt. Överhuvud synes det naturligt, att en begäran om bevis angående inteckningsrätt behandlas i den ordning som gäller för inteckningsärenden. Då detta dessutom skulle medföra en viss förenkling i förfarandet, anser jag det lämpligt att i förevarande sammanhang överflytta befogenheten in fråga från rättens ordförande till inskrivningsdomaren.

Den åtgärd, som i första hand bör vidtagas, synes mig vara att inskrivningsdomaren i 10 § får åläggande att efter ansökan göra anteckning i fastighets- eller inteckningsboken om att ny handling medför den inteckningsrätt som tillkommit den ursprungliga handlingen. Av 9 § i nyssnämnda 1932 års lag, 12 § i 1883 års förordning angående förlagsinteckning och 12 § i 1932 års lag om inteckning i jordbruksinventarier följer, att inskrivningsdomaren skall teckna bevis om åtgärden å handlingen, såvitt angår inteckningar som avses i dessa författningar. Ehuru motsvarande bestämmelser i 1901 års lag om inteckning i fartyg ha annan teknisk utformning än de angivna lagrummen, torde det få anses själfallet att bevis skall åtecknas handlingen även då fråga är om sådan inteckning. Det synes vara lämpligt, att anteckningen i fastighets- eller inteckningsboken innehåller uppgift om handlingens utgivningsdag, utgivarens namn och namnet å den, till vilken handlingen är ställd. Belopp och ränta skola själfallet vara desamma som i den ursprungliga handlingen. Särskilda bestämmelser härom torde icke behöva meddelas i lag. Det synes emellertid vara lämpligt att göra vissa ändringar i de administrativa föreskrifterna om fastighets- och inteckningsböckers förande i syfte att säkerställa reda och överskådlighet vid införingen av ifrågavarande anteckningar.

Såsom i vissa remissyttranden påyrkats, bör vid begäran om anteckning angående inteckningsrätt för den nya handlingen denna vara åtföljd av erforderliga avskrifter vid äventyr att eljest inskrivningsdomaren på sökandens bekostnad ombesörjer handlingens avskrivande. Ett stadgande härom synes enklast kunna meddelas genom en hänvisning till vad beträffande ansökan om inteckning är stadgat. Då ansökan om inteckning göres, skall nämligen, enligt 7 § i 1932 års lag med särskilda bestämmelser om handläggning av inskrivningsärenden samt motsvarande föreskrifter beträffande inteckningsformer som ej beröras av lagen, den till grund för ansöknigen åberopade handlingen vara åtföljd av två till riktigheten styrkta avskrifter, dock att, då fråga är om inteckning i jordbruksinventarier, endast en sådan avskrift erfordras. Äro ej avskrifter ingivna, har inskrivningsdomaren att mot stadgad avgift besörja handlingens avskrivande.

Även om i enlighet med det anförda stadgas skyldighet att verkställa anteckning angående den nya handlingens inteckningsrätt, kvarstår — med nu gällande ordning i övrigt — i viss mån den förut framhållna risken, att anteckning angående rättens beslut om intecknad handling dödande kommer att verka vilseledande med avseende å inteckningens giltighet. Denna beröres ju ej av dödningsbeslutet. Dels föreligger ej säkerhet att den nya handlingen alltid företes och dels kan, när så sker, någon tid ha förflutit från dödningsbeslutet. För att undanröja den fara för misstag som föreligger, om anteckning angående inteckningsrätt icke begäres omedelbart efter det rätten beslutat handling dödande, har ifrågasatts, att anteckning i fastighets- eller inteckningsbok, som avser beslut om att handling dödats, skall innefatta erinran, att beslutet icke innebär att inteckningsrätten dödats. Detta synes i och för sig vara lämpligt. För att icke redan rättens beslut om intecknad handling dödande skall kunna verka vilseledande förordar jag emellertid att i 8 § dödningslagen införes skyldighet för rätten att i beslutet intaga sådan erinran. Denna kommer sedermera automatiskt att inflyta i fastighets- eller inteckningsboken, när inskrivningsdomaren verkställer anteckning om det slutliga utslaget i dödningsärendet. Av ett därefter utfärdat gravationsbevis bör givetvis framgå vad sålunda blivit anmärkt i fastighets- eller inteckningsboken. Möjligen böra de i administrativ ordning givna bestämmelserna om utfärdande av gravationsbevis förtydligas i sådan riktning.

Oaktat att härmed torde vara sört för att beslut om dödning av inteckningshandling och anteckning därom i fastighets- eller inteckningsbok icke skola verka vilseledande, synes ytterligare en åtgärd i liknande syfte vara påkallad. Det framstår nämligen såsom mindre tillfredsställande, särskilt om utfärdandet av bevis angående ny handling inteckningsrätt skall ankomma på inskrivningsdomaren, att lagen icke innehåller någon antydning om angelägenheten av att den nya handlingen blir försedd med sådant bevis. Ur synpunkten av reda i inskrivningsväsendet är det givetvis önskvärt, att en handling, som är avsedd att ersätta en dödad inteckningshandling, finnes antecknad hos vederbörande myndighet och har den officiella prägel som beviset ger den. Och för den enskilde innehavaren av handlingen måste det vara till fördel att inteckningsrätten blir närmare anknuten till handlingen. Då det icke torde vara rådligt att framtvinga anteckning om inteckningsrätten genom ett så radikalt medel som att förbjuda att inteckningsrätten göres gällande innan så skett, synes en lämplig utväg vara att det i 9 § stadgas att ny handling som utfärdats i dödad handling ställe icke medför någon inteckningsrätt förrän anteckning därom blivit verkställd. Inteckningsrätten kommer följaktligen att vara utan anknytning till någon viss handling under tiden från den ursprungliga handlingens dödning till dess anteckning om den nya handlingen skett.

Enligt 10 § gäller för närvarande, att anteckning angående ansökan om dödande av förkommen handling och slutligt utslag i sådant ärende skall göras i vederbörande fastighets- eller inteckningsbok allenast såvitt angår inteckning i fast egendom, tomträtt eller vattenfallsrätt eller i fartyg. Denna

begränsning synes icke tillräckligt motiverad och skyldigheten torde böra utsträckas till alla ansökningar som avse dödande av in-tecknad handling. I samband därmed torde till undanröjande av förefintlig oegentlighet uttryckligen böra föreskrivas att anteckning om slutligt utslag, varigenom ansökan om dödning avslagits, icke skall göras förrän utslaget vunnit laga kraft. Detta föranleder jämkning av stadgandet även i redaktionellt hänseende.

Vissa jämkningar torde i förevarande sammanhang även böra vidtagas i 2 och 13 §§. Förstnämnda lagrum innehåller för närvarande bland annat särskilda forumregler för vissa fall då ansökan om dödande avser handling som är in-tecknad. Sålunda skall, då på grund av handling in-teckning är meddelad i fast egendom, ansökningen göras hos den rätt, under vilken egen-domen lyder. Är handlingen in-tecknad i tomträtt eller vattenfallsrätt eller i fartyg, göres ansökningen hos vederbörande »in-teckningsdomstol». Däremot saknas särskild forumbestämmelse i fråga om handling på grund av vilken förlagsin-teckning eller in-teckning i jordbruksinventarier meddelats. Ärenden angående dödande av sådana handlingar torde därför i regel, jämlikt 2 § första punkten, upptagas av den rätt, där den förpliktade är skyldig att svara i tvistemål som angå gäld i allmänhet. Med anledning av att, enligt de före-slagna ändringarna i 10 §, inskrivningsdomaren jämväl skall ha att full-göra uppgifter beträffande sistnämnda slag av in-teckningshandlingar, synes det lämpligt, att ärendena överflyttas till den domstol, vilken den meddelade in-teckningen närmast angår. På grund av det anförda och då det numera icke torde vara riktigt att beteckna domstolen som in-teckningsdomstol synas berörda forumföreskrifter i 2 § böra ändras så att, om in-teckning medde-lats på grund av handlingen i fråga, ansökning om handlingens dödande skall göras, såvitt angår handling för vilken in-teckning fastställts i fast egen-dom, tomt- eller vattenfallsrätt eller jordbruksinventarier, hos den rätt, under vilken fastigheten lyder, och eljest vid rätten i den ort där vederbörande in-skrivningsdomare är. En motsvarande ändring bör vidtagas i 13 § som regle-rar förutsättningarna för dödning av själva in-teckningsrätten, när in-tecknad handling förkommit. I detta lagrum synes dessutom, med föranledande av vad styrelsen för Sveriges stadsdomare i sitt remissyttrande anför-t, böra i förtydligande syfte införas ett tillägg, som tydligt anger, att rättens förord-nande att in-teckning *må* dödas utan handlingens företeende icke i och för sig innebär att in-teckningen dödas. Härom måste särskild ansökan göras hos inskrivningsdomaren. Bestämmelserna i 13 § sista stycket om anteckning i fastighets- eller in-teckningsboken torde böra jämkas i överensstämmelse med vad jag föreslagit i fråga om 10 §.

I 9 § tredje stycket torde slutligen böra vidtagas en rent redaktionell änd-ring varigenom ordet *check* uteslutes. Nu gällande *checklag* innehåller näm-ligen icke något särskilt stadgande om dödande av *check*.

Någon särskild erinran om bestämmelserna i 1927 års lag torde icke, så-som styrelsen för Sveriges stadsdomare ifrågasatt, behöva införas i in-teck-ningsförordningen. Om en sådan åtgärd skulle vidtagas, krävde konsekven-sen att motsvarande ändringar genomfördes i andra författningar om in-teckning.

De nya bestämmelserna torde böra träda i kraft den 1 juli 1946. Med avseende å ansökningar som inkommit före lagens ikraftträdande torde äldre forumregler böra tillämpas. Har handling enligt 9 § andra stycket äldre lydelsen försetts med bevis som där sägs, bör det vara tillfyllest för att handlingen skall medföra den ursprungliga handlingens in-teckningsrätt. Inskrivningsdomaren bör emellertid åläggas att, så snart handlingen företes, göra anteckning om förhållandet i fastighets- eller in-teckningsboken.»

Efter hemställan av *lagrådet* har stadgandet i 9 § andra stycket i det genom propositionen framlagda lagförslaget utformats så att ny handling, som utfärdats i stället för dödad in-teckningshandling, ej skall gälla såsom in-teckningshandling förrän anteckning skett jämlikt 10 § andra stycket, varjämte ett i övergångsbestämmelserna till det remitterade förslaget upptaget stadgande av innebörd, att äldre forumregler skola tillämpas beträffande ansökan, som ingivits till rätten före den nya lagens ikraftträdande, uteslutits såsom obehövt. Härutöver ha vissa andra, smärre redaktionella jämkningar vidtagits i det remitterade lagförslaget.

Utskottet.

Utskottet har vid sin granskning av det genom propositionen framlagda lagförslaget icke funnit anledning till erinran mot detsamma och får alltså hemställa,

att förevarande proposition, nr 31, måtte av riksdagen bifallas.

Stockholm den 5 mars 1946.

På första lagutskottets vägnar:

K. SCHLYTER.

Vd detta ärendes behandling ha närvarit
från första kammaren: herrar *Schlyter, Bergquist, Wagnsson, Karl Emil Johanson, Westman, Ahlkvist, Krügel* och *Löthner*;

från andra kammaren: herrar *Lindqvist, Hedlund* i Östersund, *Werner, Björling** och *Lindberg*, fru *Gustafson* samt herrar *Ljungberg* och *Jonsson* i Skutskär.

* Ej närvarande vid utlåtandets justering.